

Občané o vztazích ČR s některými zeměmi – listopad 2010

Technické parametry

Výzkum:	Naše společnost 2010, v10-11
Realizátor:	CVVM, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.
Projekt:	Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.
Termín terénního šetření:	8. – 15. 11. 2010
Výběr respondentů:	Kvótní výběr
Kvóty:	Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání
Zdroj dat pro kvótní výběr:	Český statistický úřad
Reprezentativita:	Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let
Počet dotázaných:	1020
Metoda sběru dat:	Osobní rozhovor tazatele s respondentem
Výzkumný nástroj:	Standardizovaný dotazník
Otázky:	PM.22
Zveřejněno dne:	21. prosince 2010
Zpracoval:	Jan Červenka

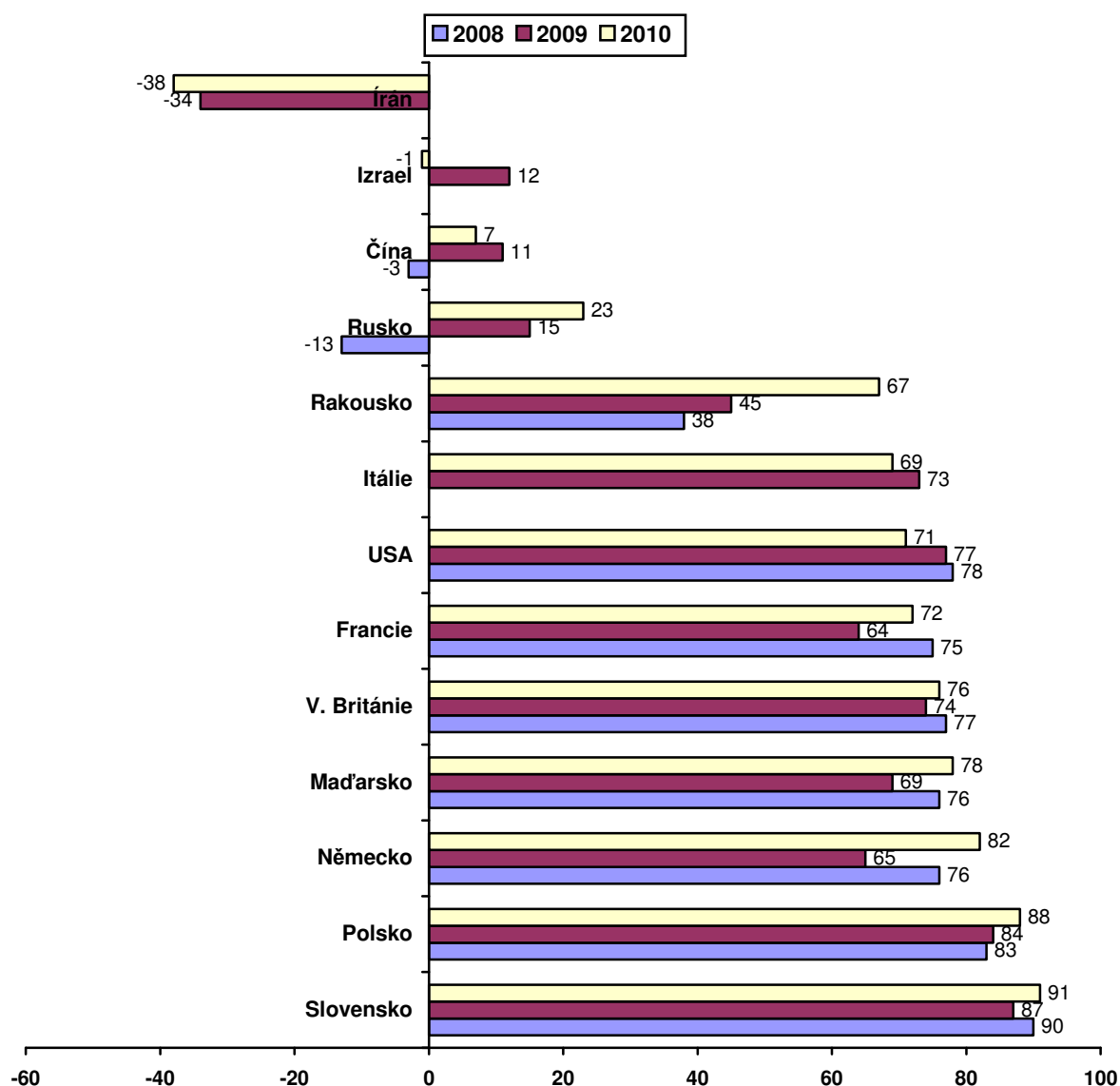
V rámci listopadového šetření CVVM předložilo respondentům otázku, jak hodnotí vztahy České republiky s některými jinými zeměmi.¹ Hodnocení vztahů k okolním státům přitom CVVM srovnatelným způsobem sleduje již od roku 2000, od roku 2008 byl pak tento výběr doplněn o některé další státy významné v globálním kontextu. Aktuální výsledky zachycuje tabulka 1, vývoj v čase pak zachycují grafy 1 až 3 spolu s tabulkou 2.

Tabulka 1: Vztahy ČR s některými státy (%)

	velmi dobré	spíše dobré	spíše špatné	velmi špatné	neví	+/-	rozdíl
Slovensko	53	41	3	0	3	94/3	+91
Polsko	29	63	3	1	4	92/4	+88
Německo	21	68	7	0	4	89/7	+82
V. Británie	21	63	8	0	8	84/8	+76
Maďarsko	19	64	5	0	12	83/5	+78
USA	27	56	11	1	5	83/12	+71
Francie	21	61	9	1	8	82/10	+72
Rakousko	19	62	12	2	5	81/14	+67
Itálie	17	62	9	1	11	79/10	+69
Rusko	7	49	28	5	11	56/33	+23
Čína	5	39	28	9	19	44/37	+7
Izrael	5	30	25	11	29	35/36	-1
Írán	2	13	27	26	32	15/53	-38

¹ Otázka: „Jaké jsou podle Vás současné vztahy České republiky se zeměmi, které Vám přečtu? Maďarsko, Německo, Polsko, Rakousko, Slovensko, Spojené státy americké, Francie, Velká Británie, Rusko, Čína, Izrael, Itálie, Írán?“

Graf 1: Vztahy ČR s některými státy – srovnání (%)

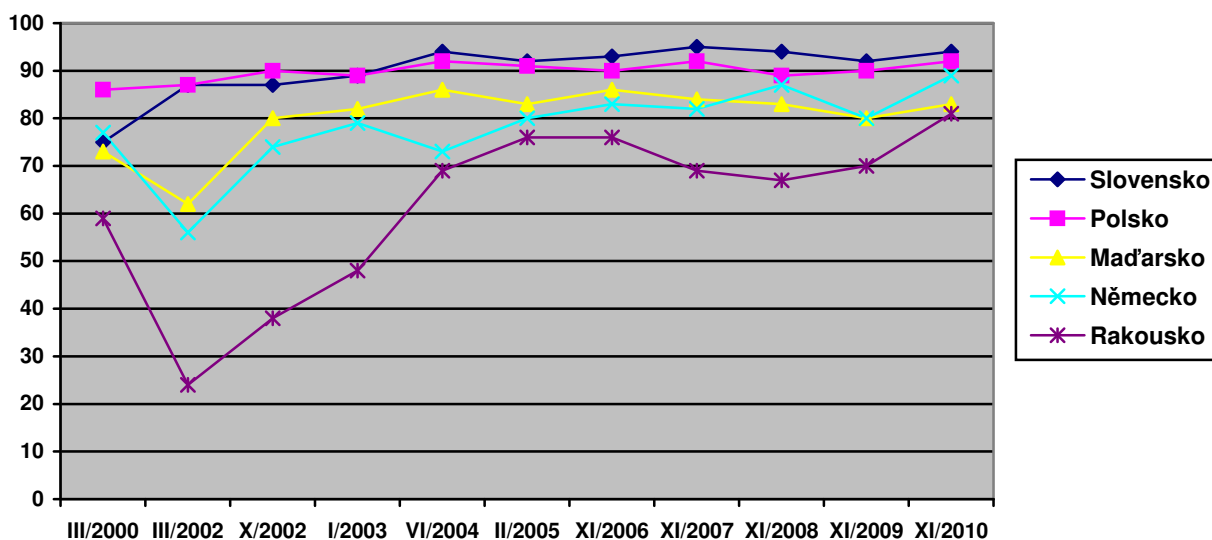

Pozn.: Rozdíl mezi součtem odpovědí „velmi dobré“ a „spíše dobré“ a součtem odpovědí „spíše špatné“ a „velmi špatné“. Itálie, Izrael a Írán byly zařazeny do výzkumu poprvé v roce 2009.

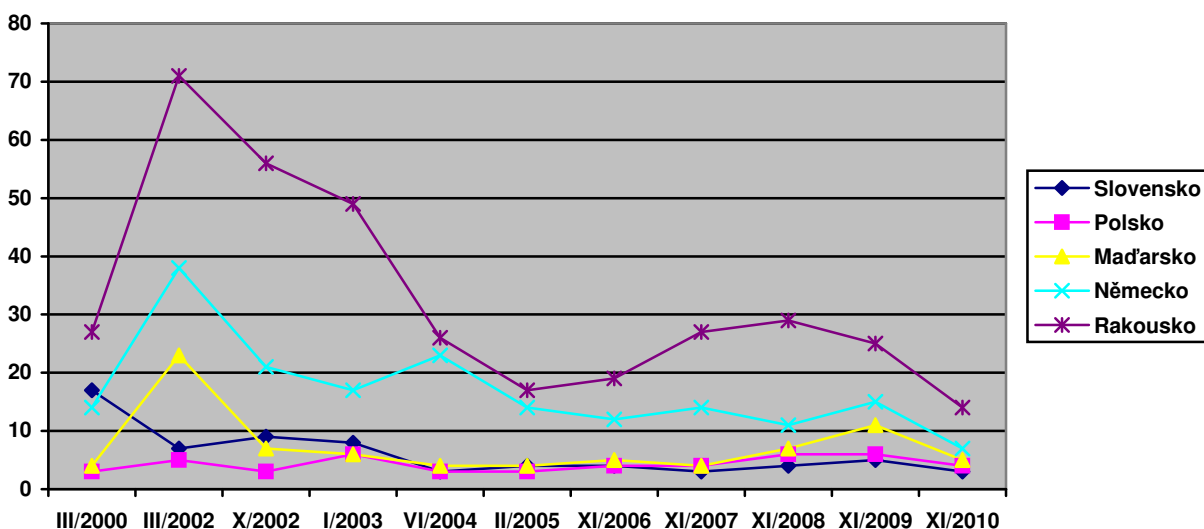
Tabulka 2: Příznivé/nepříznivé hodnocení vztahů ČR s jinými zeměmi

	III/00	III/02	X/02	I/03	VI/04	II/05	XI/06	XI/07	XI/08	XI/09	XI/10
Slovensko	75/17	87/7	87/9	89/8	94/3	92/4	93/4	95/3	94/4	92/5	94/3
Polsko	86/3	87/5	90/3	89/6	92/3	91/3	90/4	92/4	89/6	90/6	92/4
Maďarsko	73/4	62/23	80/7	82/6	86/4	83/4	86/5	84/4	83/7	80/11	83/5
Německo	77/14	56/38	74/21	79/17	73/23	80/14	83/12	82/14	87/11	80/15	89/7
Rakousko	59/27	24/71	38/56	48/49	69/26	76/17	76/19	69/27	67/29	70/25	81/14
USA	x	x	x	x	x	x	x	x	87/9	86/9	83/12
V. Británie	x	x	x	x	x	x	x	x	83/6	82/8	84/8
Francie	x	x	x	x	x	x	x	x	83/8	78/14	82/10
Rusko	x	x	x	x	x	x	x	x	39/52	52/37	56/33
Čína	x	x	x	x	x	x	x	x	37/40	42/31	44/37
Itálie	x	x	x	x	x	x	x	x	x	80/7	79/10
Izrael	x	x	x	x	x	x	x	x	x	39/27	35/36
Írán	x	x	x	x	x	x	x	x	x	16/50	15/53

Graf 2: Příznivé hodnocení vztahů ČR s okolními zeměmi

Graf 3: Nepříznivé hodnocení vztahů ČR s okolními zeměmi

Pokud jde o okolní státy, nejlépe jsou zde již celkem tradičně hodnoceny vztahy ČR se Slovenskem a Polskem. V případě Slovenska vztahy příznivě hodnotí 94 % lidí a jen 3 % je vnímají kriticky, u Polska příznivé hodnocení dosahovalo 92 % při 4 % opačných vyjádření. V případě Slovenska se ovšem nadpoloviční většina dotázaných přiklonila k hodnocení vztahů jako „velmi dobrých“, zatímco v případě Polska a všech dalších zemí se pozitivní hodnocení vztahů koncentrovalo ve variantě „spíše dobré“. K jednoznačně příznivému hodnocení vztahů s těmito dvěma zeměmi se aktuálně výrazně blíží i hodnocení vztahů s Německem, kde za dobré tyto vztahy pokládá 89 % občanů, zatímco opak si myslí jen 7 %. Více než čtyři z pěti obyvatel ČR starších patnácti let v současnosti příznivě hodnotí také vztahy s Maďarskem (83 %) a Rakouskem (81 %), přičemž ale v případě Rakouska se objevoval relativně vyšší podíl kritického hodnocení na úrovni jedné sedminy (14 %), zatímco u Maďarska, kde

vztahy jako špatné vnímá jen jeden z dvaceti českých občanů (5 %), byl zaznamenán poměrně vysoký podíl nerozhodných odpovědí (12 %). Oproti minulému roku se zřetelně zlepšilo hodnocení vztahů s Rakouskem, které je v současnosti zdaleka nejlepší za celou dobu realizace srovnatelných výzkumů ze strany CVVM. Zejména od období první poloviny končícího desetiletí, kdy ve vztazích s Rakouskem dominovaly neshody okolo českých jaderných elektráren a především Temelína a kdy se do nich příležitostně negativně promítala i otázka odsunu sudetských Němců a tzv. Benešových dekretů, je zlepšení v hodnocení vzájemných vztahů zcela zásadní (viz tabulku 2 a grafy 2 a 3). Také v případě vztahů s Německem se od minulého šetření hodnocení zlepšilo a je na úrovni svého historického maxima, přičemž i zde je podobně jako u Rakouska vidět dlouhodobý pozitivní trend od roku 2002, kdy byly v souvislosti s neustále se obnovujícími a značně rozjitřenými debatami okolo Benešových dekretů vzájemné vztahy ČR a Německa hodnoceny podstatně kritičtěji.

V případě ostatních zemí zahrnutých do výzkumu zcela jednoznačně převažuje pozitivní hodnocení u vztahů s Velkou Británií, Francií, Spojenými státy a Itálií, kde se podíly příznivého hodnocení vždy pohybovaly na úrovni čtyř pětín, popřípadě lehce nad ní, zatímco negativní hodnocení se objevilo jen u zhruba desetiny občanů. Názory na vztahy ČR s Ruskem a Čínou jsou v porovnání se všemi výše uvedenými zeměmi více rozdělené, ovšem i zde pozitivní hodnocení převažuje, byť v případě Číny pouze velmi mírně. U Ruska, kde byly vztahy v roce 2008, ať už kvůli tehdy plánované instalaci radarové základny americké protiraketové obrany na českém území nebo kvůli ruskému konfliktu s Gruzii, hodnoceny většinou negativně, se toto hodnocení v posledních dvou letech velmi výrazně zlepšilo. Pozitivní posun oproti roku 2008 lze vidět i v hodnocení vztahů s Čínou, byť v tomto případě je aktuální stav díky určitému nárůstu podílu negativních vyjádření, k němuž došlo výlučně na úkor podílu odpovědí „nevím“, mírně horší než v loňském šetření. Zcela rozdělenou a zároveň nejistou je pak česká veřejnost v případě hodnocení vztahů ČR s Izraelem, kde prakticky stejně velké podíly čítající o málo více než třetinu občanů tyto vztahy hodnotí buď pozitivně, nebo naopak negativně, přičemž zbývající tři desetiny se k tomu vůbec nedokážou vyjádřit. V tomto případě došlo k určitému zhoršení oproti roku 2009. Převážně negativně česká veřejnost hodnotí vztahy s Íránem, kde se ovšem také téměř třetina respondentů uchyluje k odpovědi „nevím“.